

Załącznik nr 1
do uchwały Nr 31/1517/18
Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 16 sierpnia 2018 r.

Program współpracy
Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z organizacjami pozarządowymi
na rok 2019
projekt

Spis treści:

1. Wstęp.....	str.2
2. Rozdział I – postanowienia ogólne.....	str.4
3. Rozdział II - Cel główny i cele szczegółowe Programu.....	str.4
4. Rozdział III - Zasady współpracy.....	str.5
5. Rozdział IV - Zakres przedmiotowy.....	str.5
6. Rozdział V - Formy współpracy.....	str.5
7. Rozdział VI - Priorytetowe obszary zadań publicznych	str.6
8. Rozdział VII - Okres realizacji programu.....	str.16
9. Rozdział VIII - Sposób realizacji programu.....	str.16
10. Rozdział IX - Sposób realizacji programu.....	str.17
11. Rozdział X - Sposób oceny realizacji Programu.....	str.17
12. Rozdział XI - Informacja o sposobie tworzenia Programu i o przebiegu konsultacji.....	str.18
13. Rozdział XII - Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.....	str.19

Wstęp

Organizacje pozarządowe, skupiające aktywnych obywateli i podejmujące działania na rzecz społeczności lokalnych, są ważnym ogniwem regionalnej wspólnoty samorządowej, jaką stanowi województwo. Skuteczność działań podejmowanych przez organizacje społeczne sprawia, że z roku na rok rośnie ich rola w kreowaniu pozytywnych zmian w środowisku lokalnym, co ma również wpływ na rozwój regionu. Jako podmioty silnie osadzone w lokalnych realiach, doskonale znają potrzeby i problemy mieszkańców na danym terenie. Organizacje pozarządowe otwierają również społeczności lokalne na świat pozyskując dotacje z programów międzynarodowych, przyjmując i wysyłając wolontariuszy, ucząc czym jest edukacja globalna, pomoc rozwojowa oraz ochrona praw człowieka. Realizując działania międzynarodowe, promują i budują pozytywny wizerunek województwa za granicą.

Organizacje, których liderami są niejednokrotnie miejscowe autorytety, pobudzają aktywność obywatelską, uczą dialogu społecznego, są niezastąpionym „łącznikiem” pomiędzy obywatelami a władzą. Na uwagę zasługuje również fakt, iż postępujący w naszym regionie rozwój społeczeństwa obywatelskiego i rosnąca świadomość społeczna, pomagają poprawić sytuację trzeciego sektora w województwie, a co za tym idzie, jego działania i współpraca z nim są coraz bardziej doceniane. Z powyższego wynika niepodważalna rola sektora pozarządowego jako partnera samorządu województwa, umożliwiającego skuteczną realizację wspólnego, długofalowego celu, jakim jest wzmacnianie współpracy między samorządem a organizacjami pozarządowymi służącej budowie społeczeństwa obywatelskiego.

Przyjmując Program współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2019, Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyraża wolę budowania dialogu obywatelskiego, stwarzania warunków do realizacji inicjatyw służących mieszkańcom regionu oraz deklaruje ścisłe współdziałanie z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań ustawowych województwa. Kluczowe dla dobrych relacji między samorządem regionalnym a trzecim sektorem jest zrozumienie, że przekazanie realizacji zadań własnych samorządu organizacjom pozarządowym służy wzmacnianiu interesów lokalnej społeczności i nie może być postrzegane jako konkurencja samorządu z sektorem pozarządowym. Dlatego też w programie ujęto liczne formy współpracy oraz obszerny katalog wspieranych i powierzanych zadań.

Postanowienia niniejszego Programu, zgodne są z założeniami „Wieloletniego programu współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2016 – 2020”. W nawiązaniu do jego wizji¹, w roku 2019 dzięki pełnemu dostępowi do informacji oraz czytelnym i prostym procedurom wzmacniane będzie wzajemne zaufanie między Partnerami. Dzięki systematyczności współpracy, opartej o diagnozę działań sektora pozarządowego, prowadzona będzie bieżąca ocena, pozwalająca na szybkie ewentualne korekty jej mechanizmów.

Program został zaopiniowany przez Sejmik Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Radę Działalności Pożytku Publicznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych w drodze konsultacji.

¹ *Wieloletni program współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2016 – 2020, Wizja 2020,*

Rozdział I

Postanowienia ogólne

Ilekcroć w treści Programu mówi się o:

- 1) **„ustawie”** - rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. ,poz. 450 z późn. zm.);
- 2) **„Programie”** – rozumie się Program współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2019;
- 3) **„RPO WK-P”** – rozumie się przez to Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020;
- 4) **„organizacjach pozarządowych”** – rozumie się przez to organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ustawy;
- 5) **„konkursie”** – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. ,poz. 450 z późn. zm.);
- 6) **„województwie”, „samorządzie województwa”** - rozumie się przez to województwo kujawsko-pomorskie;
- 7) **„Urzędzie Marszałkowskim”** – rozumie się przez to Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego;

Rozdział II

Cel główny i cele szczegółowe Programu

1. Celem głównym Programu jest wzmacnianie współpracy między samorządem, a organizacjami pozarządowymi służącej budowie społeczeństwa obywatelskiego.

2. Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) angażowanie społeczności lokalnych z zapewnieniem ich optymalnego rozwoju;
- 2) budowanie partnerskiej współpracy opartej o wzajemne zaufanie stron;
- 3) bieżące rozpoznawanie potrzeb społecznych i potencjału organizacji pozarządowych w celu zaspokojenia tych potrzeb;
- 4) zwiększenie efektywności realizacji zadań publicznych;
- 5) wspieranie i promowanie współpracy organizacji pozarządowych;
- 6) wspieranie i rozwijanie potencjału organizacji pozarządowych pod kątem współpracy międzynarodowej;
- 7) wzmacnianie współpracy międzysektorowej poprzez realizowanie założeń i celów „Wieloletniego programu współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2016-2020” w części dotyczącej działań przewidzianych do realizacji w 2019 roku.

Rozdział III

Zasady współpracy

Współpraca samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi opiera się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności. Zostały one zdefiniowane w „Wieloletnim programie współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2016-2020”.

Rozdział IV

Zakres przedmiotowy

Przedmiotem współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi jest realizacja zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy:

Rozdział V

Formy współpracy

Współpraca województwa z organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy.

1. Współpraca o charakterze finansowym odbywa się w następujących formach:

- 1) zlecenia realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert, zgodnie z przepisami określonymi w art. 11 ustawy;
- 2) zlecenia realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert (tzw. tryb uproszczony), zgodnie z przepisami określonymi w art. 19 a ustawy;
- 3) wspierania z innych źródeł - dostępnych za pośrednictwem samorządu województwa (np. funduszy unijnych) - działalności organizacji pozarządowych.

Zlecenie zadań publicznych przyjmuje formy wsparcia i powierzenia.

2. Współpraca o charakterze pozafinansowym odbywa się w następujących formach:

- 1) konsultowania z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji, w tym z Sejmikiem Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- 2) tworzenia, w miarę potrzeby, wspólnych zespołów konsultacyjnych o charakterze doradczym, opiniodawczym lub inicjatywnym,
- 3) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności,
- 4) organizowania spotkań, konferencji, szkoleń i poradnictwa,
- 5) obejmowanie patronatem marszałka wybranych przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe;
- 6) umożliwiania organizacjom pozarządowym nabywania na szczególnych warunkach prawa użytkowania (dzierżawa, najem) nieruchomości (lokali) będących własnością samorządu województwa dla celów prowadzenia działalności statutowej tych organizacji, zgodnie z posiadanymi zasobami lokalowymi samorządu województwa;

- 7) udostępniania organizacjom pozarządowym na preferencyjnych warunkach możliwości korzystania z zasobów samorządu województwa, takich jak sale, sprzęt, wyposażenie na cele związane z działalnością pożytku publicznego;
- 8) prowadzenia stałego serwisu informacyjnego skierowanego do organizacji pozarządowych na stronie internetowej ngo.kujawsko-pomorskie.pl oraz w formie newslettera wysyłanego do podmiotów trzeciego sektora,
- 9) włączania organizacji w działania promocyjne województwa, poprzez zapraszanie do udziału w targach i innych imprezach promocyjnych w kraju i za granicą;
- 10) rekomendowania organizacji współpracujących z województwem w przypadku ubiegania się o środki ze źródeł zewnętrznych, poszukiwania partnerów itp.,
- 11) zawieranie umów partnerskich w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć;
- 12) współdziałania z organizacjami pozarządowymi przy realizacji celów założonych w Strategii Rozwoju Województwa;
- 13) organizowania w miarę potrzeb spotkań przedstawicieli trzeciego sektora z Zarządem Województwa;
- 14) zobowiązania beneficjentów realizujących projekty w ramach RPO WK-P 2014-2020, osi priorytetowej 9 - solidarne społeczeństwo, aby w przypadku zlecenia zadań lub usług minimum 5% ich wartości była zlecana/realizowana: na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub z wykorzystaniem klauzul społecznych, lub przez podmioty ekonomii społecznej.

Rozdział VI

Priorytetowe obszary zadań publicznych

Do zadań publicznych samorządu województwa, realizowanych w 2019 roku przy współdziałaniu organizacji pozarządowych, należą:

1. zadania z zakresu pomocy i integracji społecznej, mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wyrównywanie szans, realizowane w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie działań z zakresu opieki nad osobami przewlekle chorymi (konkurs),
- 2) wspieranie zajęć rozwojowych dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym (konkurs),
- 3) wspieranie różnych form pracy kulturalno-oświatowej z dziećmi i młodzieżą, realizowanych przez organizacje młodzieżowe (konkurs),
- 4) wspieranie działań z zakresu aktywizacji i integracji społecznej seniorów (konkurs),
- 5) wspieranie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (konkurs),
- 6) wspieranie działań z zakresu opieki adopcyjno – wychowawczej (konkurs)
- 7) wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji rodzicielskich (konkurs)
- 8) współpracę przy realizacji kolejnej edycji Nagród Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego dla osób wyróżniających się w działalności pomocy społecznej na rzecz mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego „Stalowy Anioł”,
- 9) prowadzenie wspólnych przedsięwzięć na rzecz społeczności lokalnych, zwłaszcza poprzez wspólne organizowanie imprez, konferencji, szkoleń i kampanii z zakresu polityki społecznej,
- 10) współpracę w realizacji wojewódzkich programów dotyczących wspierania rodziny i przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 11) współpraca przy realizacji konkursu dla pracodawców pn. „Kujawsko-Pomorska firma przyjazna rodzinie”,

2. zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia, mające na celu zwiększenie świadomości zdrowotnej społeczeństwa, wytworzenie prawidłowych nawyków zdrowotnych, oraz pokazanie znaczenia wczesnej diagnostyki i skuteczności leczenia, realizowane w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie realizacji zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia (konkurs),
- 2) wspieranie realizacji zadań w obszarze ochrony zdrowia psychicznego (konkurs), w szczególności z zakresu:
 - a) opracowywania programów informacyjno-edukacyjnych sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - b) wspierania finansowego samopomocowych projektów służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - c) prowadzenia kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców, promującej zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - d) promocji zdrowia psychicznego,
- 3) organizowanie oraz współorganizowanie konferencji, seminariów, szkoleń dotyczących profilaktyki i promocji zdrowia,
- 4) promocję działań organizacji pozarządowych realizujących zadania w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia,
- 5) współpracę w realizacji regionalnych programów zdrowotnych;

3. zadania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz HIV/AIDS, mające na celu przeciwdziałanie narkomanii, alkoholizmowi i innym uzależnieniom oraz profilaktykę HIV/AIDS, realizowane w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi w województwie kujawsko-pomorskim (konkurs),
- 2) wspieranie zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w województwie kujawsko-pomorskim oraz profilaktyki HIV/AIDS (konkurs),
- 3) wspieranie zadań z zakresu aktywizacji środowisk wiejskich w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień (konkurs)
- 4) współorganizacja programu prewencyjno - profilaktycznego dla młodzieży pn. "Sztuka wyboru",
- 5) współorganizacja imprez rodzinno - sportowych promujących życie bez używek oraz ruch jako zdrowy sposób na życie;

4. działania na rzecz osób niepełnosprawnych, mające na celu stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa tych osób w życiu społecznym i zawodowym, realizowane w szczególności poprzez:

- 1) zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (konkurs),
- 2) zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnością do leczenia specjalistycznego, terapii i rehabilitacji (konkurs),
- 3) wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w zakładach aktywności zawodowej,
- 4) dofinansowywanie robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych,
- 5) współpraca z Zespołami Opiniodawczo-Doradczymi oraz Wojewódzką Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych,

- 6) zwiększanie dostępu do informacji, ze szczególnym uwzględnieniem rozpowszechniania e-informacji, skierowanej do osób niepełnosprawnych oraz ich otoczenia, w tym organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 7) promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego,
- 8) współpracę przy realizacji spotkań, konferencji, imprez okolicznościowych, konkursów, wystaw itp.;

5. zadania z zakresu edukacji, oświaty i wychowania, mające na celu rozwój edukacji w województwie, realizowane w ramach „Strategii Edukacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego”, w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie zadań z zakresu edukacji popularyzującej przedmioty matematyczne, fizyczne, astronomiczne, przyrodnicze i techniczne oraz przedmioty zawodowe (branżowe) wśród dzieci i młodzieży za pomocą innowacyjnych narzędzi, programów i metod nauczania,
- 2) organizację konferencji, seminariów, sesji naukowo-dydaktycznych i innych przedsięwzięć realizowanych w ramach programu wojewódzkiego pn. „Strategia Edukacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego”,
- 3) rozwijanie kształcenia w formach pozaszkolnych (jak koła zainteresowań, zajęcia pozalekcyjne, kursy i szkolenia, kluby młodzieży, obozy naukowe, świetlice itp.), w tym przy użyciu nowoczesnych technologii i technik;

6. zadania z zakresu edukacji regionalnej, mające na celu kształtowanie i pielęgnowanie historycznej tożsamości regionalnej, w tym upowszechnianie wiedzy o województwie, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska dzieci i młodzieży, realizowane poprzez:

- 1) wspieranie zadań z zakresu pielęgnowania polskości oraz rozwoju i kształtowania świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, a także pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości regionalnej, w tym:
 - a) organizację Wojewódzkiego Konkursu im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej „Oni tworzyli naszą historię”,
 - b) organizowanie i współorganizowanie konferencji, warsztatów oraz promowanie dobrych praktyk z zakresu edukacji regionalnej,
 - c) organizację zajęć warsztatowych dla uczniów z zakresu edukacji regionalnej
- 2) prowadzenie portalu tematycznego kohr.kujawsko-pomorskie.pl,
- 3) promowanie projektów nawiązujących do „małych Ojczyzn”;

7. zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, mające na celu wzbogacenie życia kulturalnego regionu, ułatwienie mieszkańcom dostępu do dóbr kultury, promowanie talentów, rozwijanie oferty edukacji artystycznej i kulturalnej, wzmacnianie tożsamości i tradycji oraz ochronę wartości niematerialnego i materialnego dziedzictwa kulturowego regionu w szczególności poprzez:

- 1) zlecenie realizacji zadań w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w trybie otwartego konkursu ofert - projekty jednoroczne i wieloletnie (konkurs):
 - a) wzbogacające życie kulturalne regionu o wartościowe wydarzenia artystyczne i kulturalne,
 - b) dokumentujące dorobek kulturalny i artystyczny regionu,
 - c) rozwijające kompetencje kulturowe mieszkańców województwa, poprzez różnorodne

- formy efektywnej edukacji kulturalnej adresowanej do różnych grup wiekowych,
- d) wzmacniające tożsamość i znaczenie dziedzictwa kulturowego regionu,
 - e) promujące twórców, artystów z regionu podczas prestiżowych wydarzeń ogólnopolskich lub międzynarodowych;
- 2) zlecenie realizacji zadań w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego z pominięciem otwartego konkursu ofert, zgodnie z przepisami określonymi w art. 19 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - 3) wspieranie indywidualnej i zbiorowej aktywności kulturalnej i artystycznej poprzez dokumentowanie zjawisk artystycznych promowanie i nagradzanie twórców, zespołów oraz przyznawanie stypendiów artystycznych,
 - 4) współdziałanie w zakresie organizacji spotkań i uroczystości środowiskowych - Dzień Bibliotek i Bibliotekarza, Międzynarodowy Dzień Teatru, Międzynarodowy Dzień Muzyki, Międzynarodowy Dzień Muzeów i inne;
 - 5) współorganizację przedsięwzięć związanych z ochroną i wspieraniem twórczości ludowej – Konkurs Aktywności Artystycznej Twórców Ludowych;
 - 6) współdziałanie w zakresie inicjatyw promujących dziedzictwo kulturowe regionu – Europejskie Dni Dziedzictwa, konkurs Dziedzictwo Wieków;
 - 7) dofinansowywanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków w ramach przyjętych przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego zasad i procedur;
 - 8) współpracę organizacyjną, metodyczną i artystyczną wojewódzkich instytucji kultury, których działalność statutowa obejmuje upowszechnianie amatorskiej twórczości i aktywności kulturalnej, z organizacjami pozarządowymi.

8. zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu, mające na celu promocję aktywności ruchowej, podnoszenie sprawności fizycznej dzieci i młodzieży, promocję województwa w kraju i za granicą oraz aktywizację i integrację mieszkańców regionu poprzez sport, realizowane w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie realizacji zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu (konkurs),
- 2) wspieranie realizacji zadań z zakresu organizacji szkolenia sportowego dzieci i młodzieży, w tym kadry wojewódzkiej młodzika (konkurs),
- 3) wsparcie udziału reprezentacji województwa w finałach Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w sportach zimowych, umysłowych, halowych i letnich,
- 4) przyznanie stypendiów sportowych dla najlepszych zawodniczek i zawodników reprezentujących województwo i osiągających wysokie wyniki sportowe,
- 5) przyznanie nagród finansowych dla trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym,
- 6) organizację spotkań podsumowujących z medalistami Mistrzostw Świata i Europy, Młodzieżowych Mistrzostw Polski, Mistrzostw Polski Juniorów i Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży i innymi osobami wyróżniającymi się w działalności sportowej oraz wręczenie wymienionym nagród Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- 7) wspieranie programów sportu powszechnego dla dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjalnych (konkursy),
- 8) zadania z wolnych środków budżetowych na wspieranie i realizację zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu (zadania pozakonkursowe);

9. zadania z zakresu turystyki i krajoznawstwa, mające na celu upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i kulturowych regionu, realizowane w szczególności poprzez:

- 1) zlecenie realizacji zadań z zakresu upowszechniania krajoznawstwa i turystyki (konkurs),
- 2) zlecenie realizacji zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu województwa w trybie uproszczonym,
- 3) przyznanie wyróżnień członkom i organizacjom pozarządowym zasłużonym w działalności społecznej,
- 4) współpracę z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną oraz Lokalnymi Organizacjami Turystycznymi,
- 5) promocję i rozwój szlaków kulturowych (Szlak Piastowski i Szlak św. Jakuba) przebiegających przez województwo kujawsko-pomorskie,
- 6) integrację i rozwijanie współpracy z podmiotami działającymi w zakresie turystyki (głównie: ROT, LOT-y, PTTK, LGD, itp.);

10. zadania wspomagające rozwój miejskich i wiejskich wspólnot oraz społeczności lokalnych, mające na celu m.in. aktywizowanie terenów wiejskich, realizowane w szczególności poprzez:

- 1) realizację Planu działania Sekretariatu Regionalnego KSOW Województwa Kujawsko-Pomorskiego na podstawie Planu operacyjnego, w którym zapisane są działania związane z ułatwianiem tematycznych i analitycznych wymian między zainteresowanymi stronami z dziedziny rozwoju obszarów wiejskich, dzielenie się wnioskami i upowszechnianie dobrych praktyk,
- 2) zapewnianie szkoleń oraz tworzenie sieci kontaktów m.in. dla lokalnych grup działania, a w szczególności pomocy technicznej w zakresie współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej, ułatwiania współpracy między lokalnymi grupami działania współpracę i wymianę doświadczeń w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich,
- 3) współpracę z Lokalnymi Grupami Działania w ramach realizacji instrumentu RLKS;

11. zadania z zakresu edukacji ekologicznej, mające na celu upowszechnianie wiedzy i zachowań proekologicznych społeczeństwa regionu, realizowane w szczególności poprzez:

- 1) organizację panelu tematycznego, w ramach kolejnej edycji WELCONOMY FORUM IN TORUŃ (Forum Gospodarczego) będącego jednym z największych kongresów ekonomiczno-gospodarczych w Polsce. Każdego roku gromadzi ponad 2000 uczestników, nie tylko z Polski, ale i z całego świata. To miejsce spotkań, gdzie zaproszeni goście i uczestnicy debatują nad lepszą przyszłością naszego kraju, dając podstawę do aktywnego działania, mającego kluczowy wpływ na sytuację gospodarczą w Polsce i w Europie,
- 2) współorganizację XII Międzynarodowego Festiwalu Fotografii i Filmu Przyrodniczego "Sztuka Natury" Toruń 2019, którego celem jest przybliżenie szerokiego gronu osób piękna i różnorodności natury. W ramach przedsięwzięcia organizatorzy uhonorowują i wyróżniają osoby obdarzone szczególną umiejętnością prowadzenia obserwacji i dokumentacji przyrodniczej, jak i wrażliwością na piękno natury,
- 3) współorganizację działań z zakresu upowszechniania wiedzy ekologicznej dla dzieci i młodzieży z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w ramach akcji „Bezpieczne i Ekologiczne Wakacje”, mającego na celu zapobieganie wakacyjnym

- tragediom, i zdobycie wiedzy z zakresu profilaktyki ekologicznej, zdrowego trybu życia, szkodliwości zażywania używek oraz nauki udzielania pierwszej pomocy,
- 4) współorganizację konkursów, działań przyrodniczo-ekologicznych dla dzieci i młodzieży w ramach Międzynarodowego Dnia Kajakarza – „Kayakmania Koronowo 2019”, mającego na celu m.in. propagowanie wiedzy ekologicznej, zachowań przyjaznych środowisku oraz dociekliwej i aktywnej postawy w zakresie problemów ekologii i ochrony środowiska wśród dzieci, młodzieży i ich rodzin,
 - 5) współorganizację maratonu rowerowego pn. "LIPA MTB MARATON". którego głównym celem jest m.in. propagowanie aktywnych form wypoczynku w gronie rodzinnym oraz zdrowego trybu życia w kontakcie z naturą, promocja roweru jako codziennego środka transportu oraz promocja jazdy rowerem jako ekologicznej formy rekreacji, i promocja zasobów oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych województwa,
 - 6) w ramach realizowanego projektu pn. „Edukacja społeczności zamieszkujących obszary chronione województwa kujawsko-pomorskiego: Lubię tu być...na zielonym”!, zgodnie z planem realizacji projektu planowane jest ogłoszenie w 2019 r. konkursu skierowanego do szkół podstawowych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. W ramach konkursu wyłonieni zostaną uczniowie-edukatorzy szkolni, którzy będą liderami tematyki ekologicznej w swoich szkołach. Uczniowie otrzymają częściowe finansowanie tzw. małe granty na przygotowanie prac ekologicznych, które docelowo wezmą udział w corocznym konkursie;

12. działania z zakresu pielęgnowania tradycji narodowej, mające na celu rozwijanie wiedzy i świadomości historycznej oraz podtrzymywanie postaw patriotycznych wśród mieszkańców regionu, realizowane w szczególności poprzez:

- 1) współdziałanie w zakresie organizacji uroczystości jubileuszowych, rocznic i obchodów świąt państwowych,
- 2) przyznawanie odznaczeń, dyplomów, medali grupowych i indywidualnych,
- 3) wspieranie i promowanie działań mających na celu pogłębianie znajomości historii (po I wojnie światowej) i najnowszej (po II wojnie światowej);

13. działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, mające na celu wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych w regionie, podnoszenie standardów ich działalności oraz umacnianie pozytywnego wizerunku trzeciego sektora w społecznościach lokalnych, realizowane w szczególności poprzez:

- 1) dofinansowanie wkładu własnego organizacji, w przypadku uzyskania dotacji ze źródeł zewnętrznych (spoza samorządu wojewódzkiego i lokalnych) (konkurs),
- 2) ogłoszenie dwunastej edycji Konkursu o Nagrodę Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego na najlepsze inicjatywy społeczne realizowane przez organizacje pozarządowe pn. „Rodzynki z pozarządówki”,
- 3) bieżące konsultacje i doradztwo, umożliwiające uzyskanie informacji przez przedstawicieli organizacji pozarządowych lub liderów lokalnych,
- 4) doradztwo z zakresu prawa, rachunkowości i innych ważnych dla sektora pozarządowego dziedzin prowadzone przez ekspertów z tych dziedzin,
- 5) organizację szkoleń z zakresu współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, mających na celu upowszechnianie partnerskiego modelu realizacji zadań,
- 6) prowadzenie portalu skierowanego do organizacji pozarządowych ngo.kujawsko-pomorskie.pl,
- 7) aktualizację bazy organizacji pozarządowych województwa kujawsko-pomorskiego,

- 8) podejmowanie działań w ramach platformy współpracy pracowników samorządowych wszystkich szczebli samorządu województwa kujawsko-pomorskiego, odpowiedzialnych za współpracę z organizacjami pozarządowymi,
- 9) zlecenie realizacji przez podmiot pozarządowy oraz współpraca merytoryczna przy organizacji i przeprowadzeniu Forum Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz konsultacje na etapie tworzenia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2020 – jako element Forum (konkurs),
- 10) zlecenie realizacji przez podmiot pozarządowy badania kondycji III sektora i sytuacji wolontariatu w województwie kujawsko-pomorskim, jako diagnozy służącej opracowaniu wieloletniego programu współpracy Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2021-2025 (konkurs),
- 11) podjęcie działań nad utworzeniem puli małych grantów (do 5 tys. zł) dla organizacji pozarządowych i możliwością dystrybucji tych środków w ramach regrantingu,
- 12) promowanie dobrych praktyk,
- 13) promowanie idei przekazywania 1% organizacjom pożytku publicznego działającym na terenie województwa w ramach współpracy międzysektorowej oraz kontynuacja corocznej kampanii pn. „1% dla naszego regionu”, promującej ww. ideę,
- 14) promowanie i wspieranie procesu tworzenia oraz rozwoju sieci organizacji pozarządowych w zakresie terytorialnym i branżowym,
- 15) promowanie idei wolontariatu, poprzez m.in. konkurs „Wolontariat w akcji” oraz inne działania promocyjne,
- 16) nieodpłatne udostępnianie sal konferencyjnych i sprzętu na potrzeby organizacji pozarządowych,
- 17) uruchomienie nowej edycji generatora ofert, umożliwiającego składanie ofert w trybie on-line,
- 18) realizację założeń wieloletniego programu współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2016-2020,
- 19) podjęcie działań zmierzających do utworzenia Funduszu Pożyczkowego dla organizacji pozarządowych z województwa kujawsko-pomorskiego;

14. **działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej** realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi, mające na celu promocję i upowszechnianie ekonomii społecznej, jako skutecznego narzędzia aktywnej polityki społecznej, wpływającego na zrównoważony rozwój społeczno-ekonomiczny regionu, realizowane poprzez:

- 1) promocję i upowszechnienie idei ekonomii społecznej oraz dobrych praktyk z zakresu przedsiębiorczości społecznej,
- 2) organizację Kujawsko-Pomorskiego Forum Ekonomii Społecznej,
- 3) prowadzenie portalu poświęconego ekonomii społecznej,
- 4) upowszechnianie informacji o podmiotach ekonomii społecznej w województwie kujawsko-pomorskim na stronie internetowej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu,
- 5) inicjowanie współpracy jednostek samorządu terytorialnego i podmiotów ekonomii społecznej, w tym organizacji pozarządowych należących do sektora ekonomii społecznej,
- 6) współpracę z organizacjami pozarządowymi, które prowadzą Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej w regionie,
- 7) podejmowanie działań zwiększających widoczność podmiotów ekonomii społecznej, w tym ngo należących do sektora ekonomii społecznej, jako dostawców produktów i usług,

- 8) organizację spotkań podmiotów ekonomii społecznej z przedstawicielami organizacji branżowych,
- 9) doradztwo i animację w zakresie partnerstw lokalnych,
- 10) organizację targów wystawienniczych prezentujących ofertę podmiotów ekonomii społecznej,
- 11) organizację i obsługę posiedzeń Regionalnego Komitetu Ekonomii Społecznej i jego zespołów roboczych (tematycznych),
- 12) rozwój podmiotów sektora ekonomii społecznej - skierowanych na tworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej oraz rozwój potencjału i możliwości do zwiększania zatrudnienia w istniejących podmiotach ekonomii społecznej;

15. działania na rzecz wzmocnienia współpracy międzynarodowej organizacji pozarządowych, realizowane poprzez:

- 1) realizację projektów międzynarodowych województwa, związanych z wydarzeniami naukowymi, gospodarczymi, kulturalnymi, edukacyjnymi, polityki społecznej, obywatelskimi oraz sportowymi, w szczególności z regionami partnerskimi,
- 2) organizację pobytów wakacyjnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego dla osób z krajów objętych konfliktami zbrojnymi oraz dla Polaków zamieszkujących dawne kresy wschodnie, a także młodych osób z innych regionów świata zgodnie z zawartymi umowami i porozumieniami.
- 3) organizację wymian szkolnych, studenckich i młodzieżowych ukierunkowanych w stronę nabywania doświadczeń obywatelskich,
- 4) organizację szkoleń, konferencji i warsztatów oraz spotkań kontaktowych, służących nawiązywaniu współpracy między organizacjami dotyczących przygotowania projektów międzynarodowych oraz programów finansujących współpracę międzynarodową,
- 5) upowszechnianie wiedzy o polskiej polityce zagranicznej,
- 6) promocję międzynarodowa potencjału Województwa,
- 7) upowszechnianie dobrych praktyk,
- 8) wspieranie udziału organizacji pozarządowych w reprezentowaniu województwa podczas oficjalnych uroczystości organizowanych za granicą.

16. Zadania przewidziane do realizacji poza ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

- 1) Realizacja instrumentu RLKS w ramach osi priorytetowej 7 i 11 RPO WK-P 2014-2020, działania 19 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz priorytetu 4 Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” na lata 2014-2020 (ze środków UE).
- 2) W ramach działania 4.4 *Ochrona i rozwój zasobów kultury* przewiduje się nabór mający na celu ochronę zabytków. Nabór będzie realizowany jako projekt partnerski Samorządu Województwa. Nabór partnerów prowadzić będzie Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- 3) Realizacja działań w ramach osi priorytetowej 6 RPO WK-P 2014-2020 (ze środków UE) mających na celu wzrost ożywienia społecznego i gospodarczego na obszarach miejskich i obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie. W ramach działania 6.2 *Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych* przewiduje się konkurs na inwestycje z zakresu rewitalizacji obszarów miejskich w ramach polityki terytorialnej.

W ramach poddziałania 6.4.1 *Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT przewiduje się konkurs na inwestycje z zakresu rewitalizacji obszarów miejskich w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT).*

Ponadto planowany jest konkurs w ramach *Poddziałania 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną*, którego celem jest lepszy dostęp do usług edukacyjnych w zakresie wychowania przedszkolnego.

- 4) Realizacja działań w ramach osi priorytetowej 8 RPO WK-P 2014-2020 (ze środków UE).

W ramach poddziałania 8.4.1 *Wsparcie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze* przewiduje się dofinansowanie z EFS projektów w zakresie wsparcia tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3 , w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych formach opieki przewidzianych ustawą, jak również dostosowanie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Ponadto przewidziano wsparcie działań aktywizacyjnych i/lub szkoleniowych wspomagających proces powrotu na rynek pracy jako uzupełnienie ww. wsparcia. Przewidziano możliwość składania wniosków o dofinansowanie projektu przez organizacje pozarządowe.

- 5) Realizacja działań w ramach osi priorytetowej 9 RPO WK-P 2014-2020 (ze środków UE)

W ramach Poddziałania 9.1.1, 9.2.1 i 9.3.2 planowane są nabory ze środków EFS gdzie organizacje pozarządowe najprawdopodobniej będą jedną z głównych – obok jst – kategorii wnioskodawców.

W zakresie poddziałań 9.1.1 *Aktywne włączenie społeczne w ramach ZIT* i 9.2.1 *Aktywne włączenie społeczne* przewiduje się zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o np.: Program Aktywizacja i Integracja, Kontrakt socjalny lub jego odmiany, Program Aktywności Lokalnej lub inne metody.

W ramach poddziałania 9.3.2 *Rozwój usług społecznych* będą realizowane projekty z zakresu usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi, usług społecznych na rzecz wsparcia rodziny, osób bezdomnych, mieszkań chronionych i wspomaganych.

- 6) Realizacja działań w ramach osi priorytetowej 10 RPO WK-P 2014-2020 (ze środków UE)

W ramach poddziałania 10.2.1 *Wychowanie przedszkolne* będzie ogłoszony nabór mający na celu zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych.

Oprócz tego planowane są konkursy w obszarze poddziałania 10.2.2 *Kształcenie ogólne*, którego celem jest rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy, doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie zindywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku poprzez staże zawodowe.

- 7) Nabór projektów do Planu Operacyjnego 2018-2019 Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, dla partnerów KSOW zarejestrowanych w bazie partnerów. Dostępna pula środków dla partnerów - 580 tys. zł, dla następujących działań:

a) szkolenia i działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla Lokalnych Grup Działania (LGD), w tym zapewnianie pomocy technicznej w zakresie współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej.

- b) ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju;
 - c) promocja współpracy w sektorze rolnym i realizacji przez rolników wspólnych inwestycji;
 - d) organizacja i udział w targach, wystawach tematycznych na rzecz prezentacji osiągnięć i promocji polskiej wsi w kraju i za granicą;
 - e) aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw służących włączeniu społecznemu, w szczególności osób starszych, młodzieży, niepełnosprawnych, mniejszości narodowych i innych osób wykluczonych społecznie;
 - f) identyfikacja, gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk, mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich;
 - g) promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.
- 8) Projekt „Trampolina 2” realizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu w ramach poddziałania 9.2.2 Aktywne włączenie młodzieży objętej sądowym środkiem wychowawczym lub poprawczym. Przedsięwzięcie ma na celu wzrost aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej oraz zwiększenie zdolności funkcjonowania w społeczeństwie młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. Weźmie w nim udział tj. 400 osób objętych sądowym środkiem wychowawczym. Ponadto wsparciem zostaną objęte także osoby z otoczenia młodzieży (120) w zakresie umiejętności niezbędnych we wspieraniu rozwoju młodzieży objętej projektem. Projekt będzie realizowany w okresie od 01.09.2018 r. do 31.08.2020 r. Uczestnicy otrzymają m.in. wsparcie indywidualne i grupowe poprzez: zapoznanie uczniów z alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego, organizację zajęć sportowych, działania terapeutyczne, wsparcie psychologiczne oraz działania wzmacniające kompetencje edukacyjne i zawodowe (ze środków UE).
- 9) Koordynacja rozwoju ekonomii społecznej w województwie kujawsko-pomorskim" - 2 edycja. Projekt będzie realizowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu. Konkurs nr RPKP.09.04.02-IZ.00-04-52P/18 w ramach Poddziałania 9.4.2 W ramach projektu możliwa będzie realizacja następujących działań:
- a) tworzenie regionalnych sieci współpracy OWES działających w regionie. Wspieranie działań OWES nakierowanych na jednostki samorządu terytorialnego; tworzenie lub dofinansowanie wspólnych przedsięwzięć regionalnych sieci PES (klastry, franczyzy) oraz włączanie PES w istniejące na poziomie regionalnym organizacje branżowe (sieci, klastry);
 - b) tworzenie regionalnych sieci kooperacji PES o charakterze reintegracyjnym (CIS, KIS, ZAZ, WTZ), mających umożliwić wzajemne uczenie się i wymianę informacji oraz wsparcie tych podmiotów w osiąganiu standardów usług;
 - c) inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, PES, w tym o charakterze reintegracyjnym, OWES dla zwiększenia synergii działań podejmowanych przez te podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej
 - d) budowanie powiązań pomiędzy systemem edukacji, nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym (spotkania, warsztaty, doradztwo, wymiana informacji, udział we wspólnych konkursach i wydarzeniach z organizacjami pracodawców i przedsiębiorców, szkół, w tym szkół wyższych i instytutów naukowych) w celu nawiązania stałej współpracy;
 - e) organizacja przedsięwzięć służących zwiększaniu widoczności PES jako dostawców produktów i usług oraz wspieranie sprzedaży produktów i usług

świadczonych przez PES na poziomie regionalnym (np. targi ekonomii społecznej, finansowanie udziału PS i PES w targach i wystawach regionalnych o charakterze gospodarczym, sprzedaż produktów i usług PES za pomocą jednego regionalnego portalu lub portali branżowych);

f) współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi, w szczególności PES, w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej lub lokalnych planów udziału PES w rozwoju usług społecznych (spotkania, wymiana informacji, dobre praktyki, doradztwo), uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych, zlecenia zadań PES;

g) wspieranie realizacji przez PES usług użyteczności publicznej i współpraca z OWES w tym zakresie;

h) zapewnienie funkcjonowania Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w KPRES i organizowanie jego prac oraz tworzenie możliwości współpracy kluczowych interesariuszy w zakresie kreowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie;

i) wyznaczanie kierunków rozwoju ekonomii społecznej, aktualizacja regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej;

j) reprezentowanie interesów sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym oraz włączenie ekonomii społecznej do strategii rozwoju województwa w obszarach związanych z rynkiem pracy, integracją społeczną, rozwojem przedsiębiorczości oraz innowacji, rozwojem usług użyteczności publicznej oraz innymi priorytetami, w ramach których jest możliwy regionalny rozwój ekonomii społecznej;

k) ewaluacja działań OWES.

Rozdział VII **Okres realizacji programu**

Program współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2019 będzie realizowany od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2019 r.

Rozdział VIII **Sposób realizacji programu**

1. Program będzie realizowany w szczególności poprzez:

1) zlecenie realizacji zadań publicznych:

a) w ramach otwartych konkursów ofert,

b) z pominięciem otwartego konkursu ofert,

c) w innych trybach przewidzianych odrębnymi ustawami/uchwałami;

2) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji;

3) tworzenie wspólnych zespołów konsultacyjnych;

4) konsultacje form i metod współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi, w tym organizację spotkań otwartych poświęconych współpracy;

5) organizowanie i współorganizowanie spotkań, konferencji, szkoleń, których uczestnikami są przedstawiciele organizacji pozarządowych i samorządu województwa;

- 6) zlecenie realizacji przez podmiot pozarządowy oraz współpraca merytoryczna przy organizacji i przeprowadzeniu Forum Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- 7) przyznanie nagród w Konkursie o Nagrodę Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego na najlepsze inicjatywy społeczne realizowane przez organizacje pozarządowe pn. „Rodzynki z pozarządówki”;
- 8) udzielanie stałego wsparcia merytorycznego organizacjom pozarządowym przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego;
- 9) promowanie współpracy międzysektorowej samorządu i organizacji pozarządowych poprzez obejmowanie patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego wybranych przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe;
- 10) promowanie „dobrych praktyk” na portalu skierowanym do organizacji pozarządowych www.ngo.kujawsko-pomorskie.pl;
- 11) promowanie i wspieranie procesu tworzenia sieci organizacji pozarządowych poprzez udzielanie wsparcia finansowego i pozafinansowego przedsięwzięciom zorientowanym na realizację programów tworzenia i rozwoju sieci organizacji pozarządowych;
- 12) konsultacje Programu współpracy na rok 2020.

2. Za koordynację działań objętych Programem odpowiedzialne jest Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Rozdział IX **Sposób realizacji programu**

Samorząd województwa przeznaczy na realizację Programu środki budżetowe w wysokości co najmniej 5 470 000,00 zł., co stanowi 100% wartości środków zaplanowanych w „Wieloletnim programie współpracy (...)” na rok 2019.

Rozdział X **Sposób oceny realizacji Programu²**

Ocena realizacji programu dokonywana będzie w formie monitoringu w oparciu o następujące mierniki:

- 1) liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych,
- 2) liczbę organizacji pozarządowych uczestniczących w otwartych konkursach ofert,
- 3) liczbę ofert złożonych w ramach otwartych konkursów ofert,
- 4) liczbę organizacji pozarządowych, które otrzymały dotacje w ramach otwartych konkursów ofert,
- 5) liczbę zadań publicznych dofinansowanych w ramach otwartych konkursów ofert,

² Ocena programu pod kątem realizacji celów będzie również składnikiem sprawozdania częściowego za rok 2019 i ewaluacji końcowej „Wieloletniego programu współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi na lata 2016-2020”

- 6) liczbę wniosków złożonych przez organizacje pozarządowe na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert,
- 7) liczbę zadań publicznych dofinansowanych z pominięciem otwartego konkursu ofert,
- 8) wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych,
- 9) liczbę organizacji, które skorzystały ze szkoleń, doradztwa i innych przedsięwzięć, przyczyniających się do rozwoju trzeciego sektora, oferowanych przez samorząd województwa,
- 10) liczbę przedsięwzięć zrealizowanych we współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi,
- 11) liczbę inicjatyw realizowanych przez organizacje pozarządowe objętych patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- 12) liczbę skonsultowanych aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych,
- 13) liczbę organizacji pozarządowych uczestniczących w konsultacjach aktów normatywnych,
- 14) liczbę organizacji, które skorzystały ze wsparcia finansowego i pozafinansowego w zestawieniu z liczbą organizacji znajdujących się w bazie organizacji pozarządowych województwa kujawsko-pomorskiego,
- 15) liczbę przedsięwzięć zorientowanych na promowanie i wspieranie procesu tworzenia sieci organizacji pozarządowych, którym udzielone zostało wsparcie finansowe i pozafinansowe.

Rozdział XI

Informacja o sposobie tworzenia Programu i o przebiegu konsultacji

W celu uchwalenia Programu podjęte zostały następujące działania:

- 1) organizacja panelu dyskusyjnego podczas XIX Forum Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego pn. „Konsultacje programu współpracy Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2019 – konsultacje na etapie tworzenia programu;
- 2) przeprowadzenie badania ankietowego wśród organizacji pozarządowych z województwa kujawsko-pomorskiego – podczas XIX Forum Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w sprawie propozycji działań i kierunków współpracy na rok 2019.
- 3) przygotowanie projektu Programu przez Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi we współpracy z departamentami Urzędu Marszałkowskiego i innymi jednostkami realizującymi zadania w zakresie pożytku publicznego;
- 4) podjęcie przez Zarząd Województwa uchwały w sprawie przyjęcia projektu Programu i skierowania go do konsultacji;
- 5) przeprowadzenie konsultacji Programu, zgodnie z uchwałą Nr XV/310/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego oraz uchwałą Nr 31/1517/18 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia projektu Programu współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2019 oraz skierowania go do konsultacji;
- 6) sporządzenie przez Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi zestawienia opinii, uwag i wniosków zgłoszonych w ramach konsultacji;

- 7) zaopiniowanie zgłoszonych opinii, uwag i wniosków przez departamenty merytoryczne Urzędu Marszałkowskiego i rozpatrzenie ich przez Zarząd Województwa;
- 8) przygotowanie i zamieszczenie na stronie internetowej województwa - ngo.kujawsko-pomorskie.pl w terminie 30 dni od daty zakończenia konsultacji, sprawozdania z przebiegu i wyników konsultacji;
- 9) przyjęcie przez Zarząd Województwa projektu Programu uwzględniającego wyniki konsultacji i skierowanie go pod obrady Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- 10) podjęcie przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwały przyjmującej Program.

Rozdział XII

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. Do oceny ofert złożonych w ramach otwartych konkursów ofert na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu województwa w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) powołane zostaną komisje konkursowe, zwane dalej komisjami.

2. W skład komisji wchodzi każdorazowo:

- 1) dyrektor właściwego departamentu, dyrektor właściwej jednostki organizacyjnej lub kierownik innej właściwej komórki organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego;
- 2) dwóch pracowników merytorycznych właściwego departamentu, jednostki organizacyjnej lub innej komórki organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego;
- 3) przedstawiciel komórki Urzędu Marszałkowskiego, odpowiedzialnej za współpracę z organizacjami pozarządowymi;
- 4) dwóch przedstawicieli organizacji pozarządowych wskazanych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- 5) jeden przedstawiciel Wojewódzkiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, w przypadku dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

3. W pracach komisji mogą uczestniczyć także, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie, której dotyczy konkurs.

4. Poszczególne komisje pracują przy właściwych merytorycznie departamentach, jednostkach organizacyjnych lub innych komórkach organizacyjnych Urzędu, które zapewniają obsługę komisji oraz przechowują dokumentację konkursową.

5. Imienne składy komisji, wraz ze wskazaniem przewodniczącego komisji, określone zostaną w drodze odrębnych uchwał Zarządu Województwa.

6. Członkowie komisji składają oświadczenie o niepodleganiu wyłączeniu, zgodnie z przepisami określonymi w art. 15 ust. 2d i ust. 2f ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

7. Prace komisji odbywają się w oparciu o „Regulamin pracy komisji konkursowych do oceny ofert złożonych w otwartych konkursach ofert na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań samorządu województwa kujawsko-pomorskiego przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego” przyjęty przez Zarząd Województwa w drodze uchwały.